

Nordea

Maatilan sukupolvenvaihdoksen rahoitus

Leppävirta

Kirsi Tossavainen

24.10.2019

Nordea maatalouden rahoittajana

- Nordea on perustanut 1.4.2018 Agri-yksikön, joka keskittyy maatalo-asiakkuuksien hoitamiseen.
- Nordean asiakkaalla on koko maan kattava asiantuntijatiimi ja monipuolinen osaaminen käytettävissään
- Asiakkuuksien hoito perustuu henkilökohtaiseen yhteyshenkilöön
- Maa- ja metsätalousasiakkaan hoitomalli toimialasta riippumatta perustuu hyvin pitkälle perinteisen yrityksen hoitomalliin. Keskiössä on aina kannattavuus ja tulevaisuuden näkymät
- Rahoituspäätökset pyritään tekemään nopeasti ja paikallisesti
- Nordean markkinaosuus on n. 15% ja vaihtelee alueittain.
- Nordea merkittävä maatalouden rahoittaja Tanskassa ja Ruotsissa. Naapurimaista on opittavaa, mutta myös heidän virheistä voidaan oppia

Koko Suomen kattavassa Agri-yksikössä teitä palvelee:

Agri & Forestry palvelee merkittävimpiä sekä monipuolisia pankkipalveluita tarvitsevia maa- ja metsätalousasiakkaita. Asiakstiimimme koostuu ammattilaisista, joiden avulla koko Nordean asiantuntijaverkosto ja parhaat palvelut ovat käytössänne

Juha Hänninen
asiakasvastuullinen johtaja
Etelä-Pohjanmaa,
Keski-Pohjanmaa ja Häme
juha.hanninen@nordea.fi
Matkapuh. 050 571 9156

Riitta Kaikkonen
asiakasvastuullinen johtaja
Häme, Uusimaa ja
Kaakkois-Suomi
riitta.kaikkonen@nordea.com
Matkapuh. 050 323 4807

Kirsi Tossavainen
asiakasvastuullinen johtaja
Keski- ja Itä-Suomi
kirsi.tossavainen@nordea.fi
Matkapuh. 050 570 6215

Kimmo Nupponen
asiakasvastuullinen
myyntijohtaja
Nordea Rahoitus
kimmo.nupponen@nordea.com
Matkapuh. 050 027 1778

Sinikka Lassander
asiakasvastuullinen johtaja
Rannikko- ja Etelä-Pohjanmaa,
ruotsinkieliset asiakkaat
sinikka.lassander@nordea.fi
Matkapuh. 050 449 5119

Jaakko Lehtinen
asiakasvastuullinen johtaja
Keski- ja Pohjois-Pohjanmaa
ja Lappi
jaakko.lehtinen@nordea.fi
Matkapuh. 040 524 2707

Eija Hoisko
yrityksen pankkineuvoja
Etelä-Pohjanmaa
eija.hoisko@nordea.fi
Puh. 020 302890

Marita Koivisto
yrityksen pankkineuvoja
Satakunta ja Lounais-Suomi
Marita.Koivisto@nordea.fi
Puh. 020 302852

Tuure Malkamäki
asiakasvastuullinen johtaja
Etelä-Pohjanmaa
tuure.malkamaki@nordea.fi
Matkapuh. 050 301 2486

Erik Puttaa
asiakasvastuullinen johtaja
Lounais-Suomi ja Satakunta
erik.puttaa@nordea.fi
Matkapuh. 050 574 7087

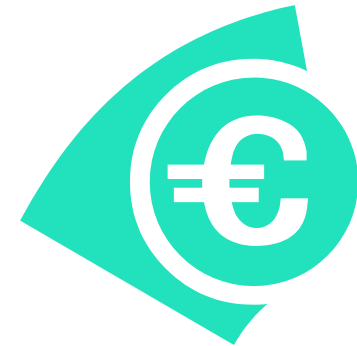
Anne Leskelä
yrityksen pankkineuvoja
Etelä-Pohjanmaa
Anne.Leskela@nordea.fi
Puh. 020 302885

Tarja Pasonen
yrityksen pankkineuvoja
Uusimaa, Häme ja
Varsinais-Suomi
tarja.pasonen@nordea.fi
Puh. 020 302782

Mihin maatalousyrittäjän tulee kiinnittää huomiota SPV:ssä

- Miten määritellään kauppahinta? Tuottoarvo, käypä arvo, sisarusten huomiointi, luopujien ja jatkajien tarpeet
- Kaiken keskiössä on se, minkälaisen kassavirran maatala pystyy muodostamaan
- Pidetään kassa tiukasti hallinnassa, tulevat menot ennakkoiden
- SPV-tapauksissa laina-aikataavoite 15v, kiinteistöinvestoinneissa 10v ja laiteinvestoinnit 3-6v
- **SPV:n jälkeen korvaus- ja jatkoinvestoinneille pitää jäädä tilaa. Niissä pitää**
 - Huomioida toimialan riskit ja varautua myös tuleviin suhdannekuoppiin
 - hintavaihtelu on tullut jäädäkseen ja se on toimivien markkinoiden ominaisuus
 - takaisinmaksuajan pitää olla lyhyempi, jotta riskejä keitetään paremmin
 - Pyrkiä aina parempaan tuottavuuteen ja kustannustehokkuuteen
 - tehokkaampaa rakentamista, malttia peltokauppoihin, koneistoihin harkintaa
 - Huolehtia riittävästä osaamisesta ennen investointiin ryhtymistä
 - ahkeruus ei auta, jos liikkeenjohto ei ole hanskassa – yrittäjäominaisuudet ovat avainasemassa
 - Muistaa ketä varten investointi tehdään ja miksi
 - hyvin kannattava investointi aina tukee hyvinvointia ja työssä jaksamista
 - investoinnista ei saa tulla selviytymisharjoitus
- **Investoidaan vain riittävän hyvin kannattavaan tuotantoon**

Näihin asioihin rahoittaja kiinnittää huomiota:

Haastava rahoituspäätös:

- **Liiketoimintariski**
 - Heikko kannattavuus
 - Toimialariski
 - Toimintaympäristön riskit
- **Yrittäjärisiki**
 - Aiemmat ongelmat, mm. maksuhäiriöt
 - Vähäinen kokemus ja koulutus
 - Riippuvuus yhden ihmisen panoksesta
- **Vakuusvaje**
 - Vakuusvaje lisää pankin riskiä
 - Yrittäjän pieni oman pääoman panostus ei vahvista uskoa hankkeeseen
- **Pitkä laina-aika**
 - Pitkä raha on lyhyttä kalliimpaa
- **Korkotukilaina**
 - Korkeampi käsittelykustannus
 - Mahdollisuus kahdeksaan lyhennysvapaaseen vuoteen

...näihin asioihin rahoittaja kiinnittää huomiota:

Helppo rahoituspäätös:

- **Liiketoiminnan laatu**
 - Hyvä kannattavuus
 - Pieni toimialariski
 - Vakaa liiketoimintaympäristö
- **Luottamus yrittäjään**
 - Vahvat näytöt osaamisesta
 - Riskit hallinnassa ja varasuunnitelmat tehty
- **Kattavat vakuudet**
 - Riittävä oman pääoman osuus
 - Likvidit vakuudet kattavat kaikki velat
- **Lyhyt laina-aika**
- **Normaali pankkilaina**
- **Kokonaisasiakkuus pankissa**

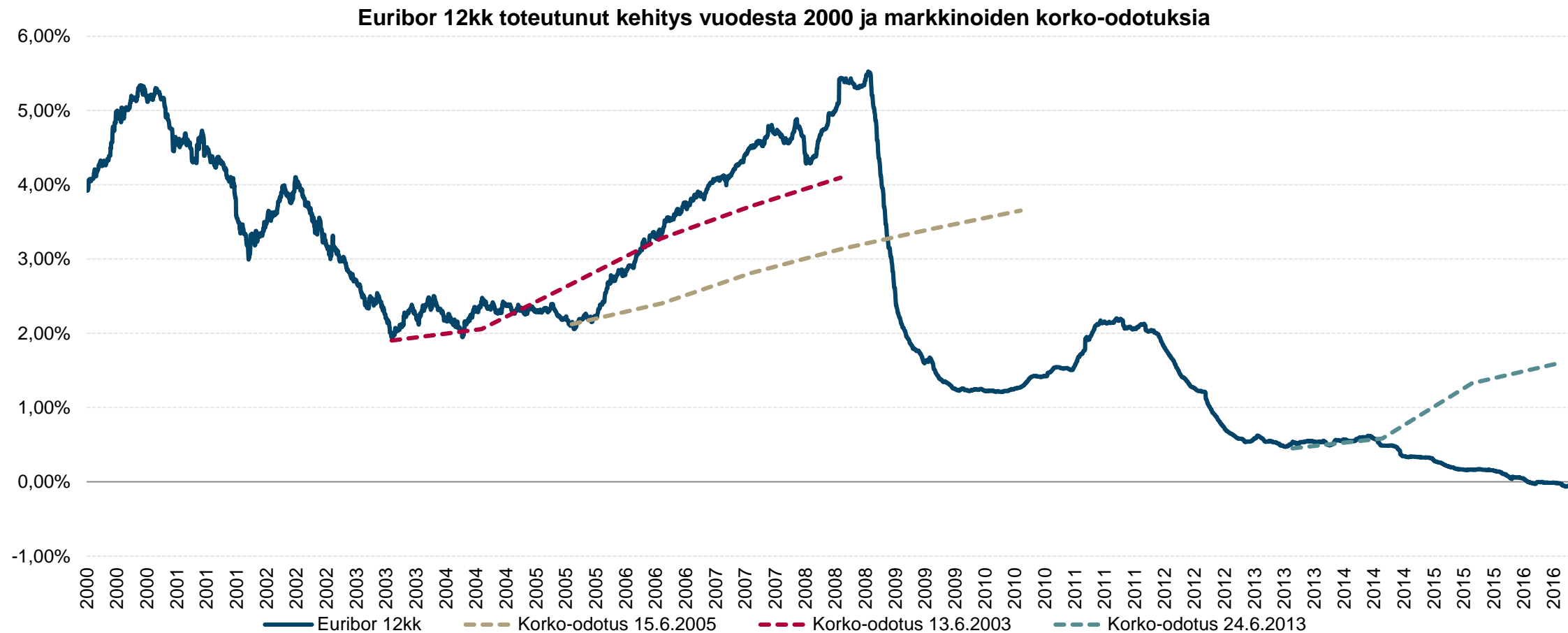

Pankin toiveet spv-suunnittelulle

- Liiketoimintasuunnitelmissa pitää näkyä asiakkaan kädenjälki ja näkemys tulevaisuudesta
- Enemmän ja parempaa tietoa laskentaperusteista
 - Mitkä ovat suunnitelman reunaehdot, mihin laskennan lähtötiedot perustuvat ja miten lopputulos vaihtelee, kun toimintaympäristön realismi huomioidaan
- Vertailutietoa vastaavien maatilayritysten tuloksista yrittäjälle ja pankille
- Käyttöpääoma ja maksuvalmiuden turvaaminen ylitse muiden
- Tulosten esittäminen havainnollisessa muodossa
 - Olennaisen erottaminen epäolennaisesta – olennainen tieto hukkuu numeromassaan
 - Grafiikkaa kuvaamaan muutoksia - nyt kaikki asiakkaat eivät ymmärrä Likwin tulosteita
- Asiantuntijan vahvaa näkemystä
 - Yrittäjäriskistä - yrittäjäkohtaiset erot kasvavat kun yrityskoko kasvaa
 - Onnistumisen todennäköisyydestä ja mitä onnistuminen yrittäjältä edellyttää
 - Realismia, rohkeutta ja rehellisyyttä – ei kaunistella eikä maalaila piruja seinille
- Jälkihoitoa, suunnitelmien päivitystä, seuranta ja arviointia
- Kaikki torjuttavissa olevat riskit on huomioitu
→ Korkoriski, henkilöriski

Markkinakorot liikkuvat nopeasti – ennustaminen oikein on mahdotonta

Lähde: Nordea Markets ja Thomson Reuters
Historiallinen kehitys ei tae tulevasta

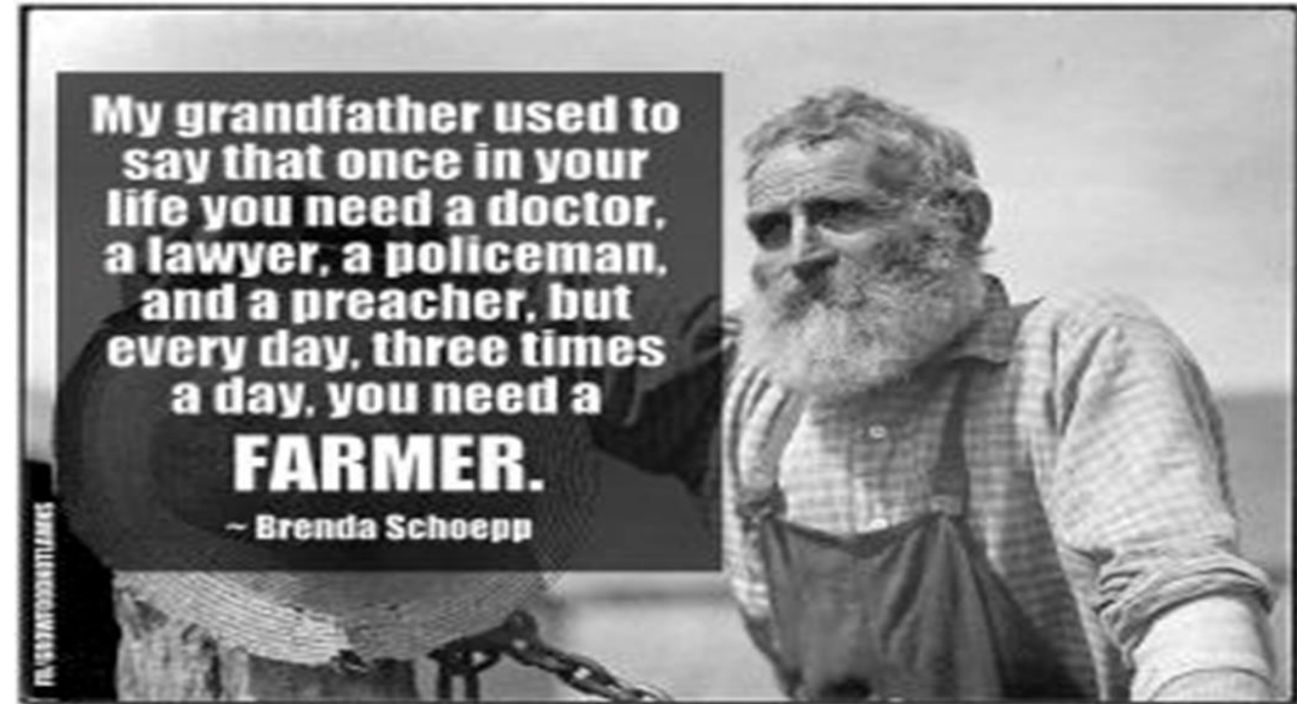
Korkojen nousulta suojautuminen on nyt edullista

Lähde: Nordea Markets

Nordealla on vahvasti halua, kykyä ja kapasiteettia toimia yhteistyökumppanina eri maatalouden hankkeissa

Seuraavien
50
vuoden aikana
ihmiskunta syö
yhtä paljon kuin
edellisten
10 000
vuoden aikana

Nordea

Kiitos!

Kirsi Tossavainen

P. 050 570 6215

kirsi.tossavainen@nordea.fi

